

Muallim Rifat Eğitim Fakültesi Dergisi
Journal of Muallim Rifat Faculty of Education

ISSN: 2667-5234

Sınıfta Göçmen Öğrenci Bulunan Sınıf Öğretmenlerinin Öğretimin Niteliğini Artırmak İçin Yaptığı Çalışmaların İncelenmesi

Figen YILDIRIM¹, Şevval UYANIKER², İrem Gül UYANIKER³

Makale Bilgisi	ÖZET
<i>Geliş Tarihi:</i> 01.06.2022	2011 yılından itibaren Arap ülkelerinde meydana gelen iç savaş sonucunda ülkemiz fazla sayıda göç almıştır. Ülkemize yapılan göç nedeniyle birçok alan değişime uğramak zorunda kalmıştır. Bu değişimden en çok etkilenen alan eğitimidir. Yapılan çalışmada sınıfta geçici koruma altında öğrenci bulunan sınıf öğretmenlerinin öğretimin niteliğini artırmak için yaptığı çalışmaların incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada, nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Sınıfta göçmen öğrenci bulunan 13 kadın ve 4 erkek öğretmen olmak üzere toplam 17 öğretmen ile görüşme yapılmıştır. Veriler analiz edilirken MAXQDA veri analizi programı kullanılmıştır. Elde edilen bulgular tematik analiz yapılarak öğretmenlerin görüşleri belli temalar altında toplanmıştır. Çalışma sonucuna göre öğretmenlerin öğretimin niteliğini artırmak için yaptığı çalışmaların “somut materyal kullanma, aktif öğrenme yöntemleri kullanma, animasyon ve videolardan yararlanma, öğrencilerin motivasyonlarını artırıcı etkinlikler yapma ve akran eğitimi uygulama” şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
<i>Düzeltilme Tarihi:</i> 29.06.2022	
<i>Kabul Tarihi:</i> 29.06.2022	
<i>Basım Tarihi:</i> 19.07.2022	
Anahtar Kelimeler: Göç, Göçmen Öğrenci, Sınıf Öğretmeni.	

An Investigation of the Studies of Classroom Teachers with Immigrant Students in Their Classes to Improve the Quality of Teaching

Article Info	ABSTRACT
<i>Received:</i> 01.06.2022	As a result of the civil war that took place in Arab countries since 2011, our country has received a large number of immigrants. Due to the immigration to our country, many areas had to change. The area most affected by this change is education. In this study, it is aimed to examine the studies of the classroom teachers who have students under temporary protection in their classrooms to increase the quality of teaching. Qualitative approach was used in the research. A total of 17 teachers, 13 female and 4 male teachers, who have Syrian students in their classes, were interviewed. While analyzing the data, the MAXQDA program was used. The findings obtained were analyzed thematically and the opinions of the teachers were gathered under certain themes. According to the results of the study, it has been determined that the studies carried out by the teachers to increase the quality of teaching are in the form of 'using concrete materials, using active learning methods, using animations and videos, doing activities that increase the motivation of students and applying peer education.
<i>Revised:</i> 29.06.2022	
<i>Accepted:</i> 29.06.2022	
<i>Published:</i> 19.07.2022	
Keywords: Migration, Immigrant Student, Class Teacher.	

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, figenyildirim@kilis.edu.tr, Orcid No: 0000-0003-3880-3979

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Orcid No: 0000-0001-6038-4067

³ Yüksek Lisans Öğrencisi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Orcid No: 0000-0001-9129-1509

1. GİRİŞ

Göç, kişilerin hayatlarının gelecekteki kısmının tamamını veya bir parçasını geçirmek üzere, tamamen veya geçici bir süre için bir iskân ünitesinden (şehir, köy gibi) diğerine yerleşmek kaydıyla yaptıkları coğrafi yer değiştirme olayıdır (Bozan,2014). Göçler zorunluluktan veya bireylerin istekleri nedeniyle gerçekleşebilir. Göç edilen ülkenin gelişmişlik düzeyi, ekonomik gücü, sosyal ve kültürel olanakları, eğitim sistemi, yoksulluk, işsizlik, şiddet olayları, doğal afetler ya da sadece sınır yakınlığı göçün nedenlerini oluşturabilir (Aydoğdu, 2019; Bozkaya,2020; Çerçi & Canalcı, 2019). Bunun yanında kıtlık, siyasi baskı, soykırım, savaş gibi gerekçeler de insanların büyük kitleler halinde kendi topraklarını isteyerek ya da istemeyerek, geçici ya da kalıcı olarak terk etmelerine sebep olabilir (Çerçi & Canalcı,2019).

Ülkemiz stratejik konumundan dolayı yaşanan göçlerin geçiş güzergâhında bulunmakta ve sınırı olan ülkelerden sıklıkla göç almaktadır. Ülkemizde sosyal hareketlilik olgusu diye bilinen göçün etkisi en fazla 2011 Nisan ayında başlamıştır (Sezik ve Ağır, 2015). Arap ülkelerinde ortaya çıkan iç savaş sonrasında insanlar kendilerini ve ailelerini kurtarma amacı ile yaşadıkları bölgelere yakın ülkelere göç etmek zorunda kalmışlardır. Savaş mağduru olan insanların bir kısmı güvenli bölgedeki kamplarda yaşamına devam ederken büyük bir kısmı da kendileri için uygun gördükleri şehirlere yerleşmişlerdir. Bu nedenle ülkemizin birçok ilinde Suriyeli göçmenler yaşamaktadır. Suriye’de yaşanan insani krizin büyümesi sonucunda sınır bölgemizde meydana gelen toplu nüfus hareketleri sonucunda ülkemize giriş yapan Suriyeliler kayıt altına alınmaktadır.

16.06.2022 tarihi itibarıyla yaklaşık geçici koruma altına alınan Suriyeli vatandaşların biyometrik kayıt sayıları 50.043 ‘ü kamp içinde ve 3.020.654’si kamp dışında olmak üzere Türkiye’deki Suriyelilerin toplam sayısı 3.724.240 olmuştur (Göç İdaresi Başkanlığı, 2022). Göç İdaresi Başkanlığı’nın 26 Mayıs 2022 tarihli verilerine göre Kayıt altına alınan Suriyelilerin il nüfuslarına göre oranları incelendiğinde; % 38.46 ile ilk sırayı Kilis ili almaktadır. 16.06.2022 tarihi itibarıyla Kilis kamp içinde yaşayan Suriyeli sayısı 8.222, kamp dışında yaşayan Suriyeli sayısı 91.147, toplam Kilis ilinde yaşayan Suriyeli sayısı 99.369 dur (GİB,2022). Kilis’te 145 bin 826 Türk Vatandaşı bulunuyor (GİB,2022). İl nüfusunun büyük bir kısmını geçici koruma altına alınan Suriyeli bireyler oluşturmaktadır.

Ülkemize yapılan beklenmedik ve fazla sayıdaki göç değişimlere sebep olmaktadır. Bu değişimler; çarpık kentleşme, yoksullaşma, uyum sorunu, sağlık ve eğitim durumlarının aksaması şeklinde sıralanabilir (Aydoğdu, 2019; Şahin, 2020). Bu değişimden en çok etkilenen alan eğitimidir. Bu çocukların toplumsal uyumları için en önemli unsurlardan birinin eğitim olması ve özellikle eğitim çağında olan nüfusun çok fazla olması izlenecek politikaların içinde eğitime büyük bir önem verilmesini zorunlu kılmıştır (İlkyaz, 2020). Türkiye mülteci çocukların eğitimiyle ilgili bazı stratejiler belirlemiştir. Mültecilere yönelik eğitim politikalarıyla ilgili AFAD, MEB ve YÖK iş birliği oluşturmuştur. MEB, mülteci çocukların eğitimiyle ilgili 26.09.2013 tarihinde “Ülkemizde Geçici Koruma Altında Bulunan Suriye Vatandaşlarına Yönelik Eğitim Öğretim Hizmetleri” adında bir genelge yayımlamıştır. UNICEF ve MEB’in iş birliği ile de “Geçici Koruma Statüsündeki Bireylere Yönelik Rehberlik Hizmetleri Kılavuz Kitabı” hazırlanmıştır (Şahin, 2020). Göçmenlerin eğitimleri ilk olarak kamplarda ve geçici eğitim merkezlerinde gerçekleşmiş; daha sonra bu çocuklar normal okullarda eğitim görmeye devam etmişlerdir.

Özellikle eğitimin temellerinin atıldığı ilkökul seviyesinde bulunan Suriyeli çocukların gelişimi için eğitimleri büyük önem taşımaktadır. Bu aşamadaki okullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorumlulukları da önem arz etmektedir. Eğitim, bir toplumda yaşayan bireylerin değişen çağa birbirlerinden farklı ayrıcalıkları olmadan gerekli becerilerin kazandırılmasını sağlama zorunluluğundadır. Bu kazanımları sağlayacak en önemli paydaşlar öğretmenlerdir. Öğretmenliği diğer meslek gruplarından ayıran özellik geniş bir insan kitlesine hitap etmesidir (Cin, 2018). Eğitimde önemi bu kadar büyük olan öğretmenlerin karşılaşmakta olduğu bazı güçlükler bulunmaktadır. Literatür incelendiğinde son zamanlarda öğretmenlerin yaşadıkları güçlükler arasında sınıflarında göçmen öğrenciler ile yaşadıkları problemler yer almaktadır (Başar & vd., 2018, Ergen & Şahin 2019; İlhan, 2019; Utaş, 2019). Göç nedeni ile farklı bir ülkede eğitim almak bu çocuklar için de zor bir durumdur. Sınıfında göçmen öğrenci bulunan öğretmenlerin yaşadıkları problemlerin başında göçmen öğrencilerin dil ve kültürel sorunlar nedeniyle sosyal uyumlarında sorunlar yaşamaları, motivasyonlarının düşük olması, psikolojik sorunlar yaşamaları, çocukların davranışlarında şiddet içeren davranışların fazla olması, velilerin ilgisizliği ve velilerle yeterince iletişim kuramamaları gelmektedir (Aydoğdu, 2019; Aytaç, 2021, Ergen ve Şahin, 2019; Külekçi & vd., 2020; Polat, 2019).

Yapılan çalışmalar incelendiğinde göçmen öğrencilerin sınıflarda sayılarının artması sonucu öğretmenlerin en fazla yaşadığı problemlere bakıldığında en başta dil problemi gelmektedir (Başar & vd., 2018; Sağlam & İlksan Kanbur 2017, Polat, 2019; Şensin 2016, Tosun & vd., 2018; Utaş, 2019). Okul içerisinde göçmen öğrenciler kendini anlatmada dil problemi yaşadığı için sınıfında bulunan diğer arkadaşları ile iletişim problemi yaşamaktadırlar. Bu nedenle Türkçe bilmeyen öğrenciler sınıf ortamında kendi kabuğuna çekilerek, öğretmenleri ile iletişime geçememektedir. Öğretmenleri ve arkadaşları ile olan iletişimsizlik öğrencileri olumsuz etkilemektedir. Öğretmenler yaşadıkları iletişimsizlik sebebi ile öğrencilerin düşüncelerini ifade edemediklerini, arkadaşları ile oyun oynayamadıklarını, derste anlatılan konuyu anlayamadıkları için derste sıkıldıklarını, bir sorun ile karşılaştıklarında problemlerini aktaramadıklarını, öğrenci hakkında veli ile iletişime geçmekte problem yaşadıklarını belirtmektedirler (Cin, 2018; Başar & vd., 2018; Sağlam & İlksan Kanbur 2017; Uzun & Bütün, 2016) . Özçellik (2021) de çalışmasında öğrencilerin öğrenmeye açık olduğunu ancak yeteri kadar Türkçeyi bilmediklerinden eksik kaldıklarını, dil bilmemenin sadece sosyokültürel uyumu değil aynı zamanda akademik başarıyı da olumsuz yönde etkilediğini belirtmiştir.

Göçmen çocuklar arkadaşlarıyla sosyal ilişkilerinde de bazı sıkıntılar yaşayabilmektedirler (Ereş , 2015). Eğitim çevresindeki bireylerin önyargıları, mülteci çocukların okulda sosyal bağlar kurmasını zorlaştırabilir (Şahin ,2020). Bazı ailelerin bu çocuklara olumsuz tutumlar sergiledikleri çocukların da ailesinde gördüğü bu tutuma göre göçmen öğrencilere olumsuz tutum edindikleri görülmektedir (Uzun & Bütün, 2016) . Olumsuz tutum nedeniyle göçmen öğrenciler dışlanmışlık duygusu yaşamaktadırlar. Göçmen öğrenciler bu dışlanmışlık ve okulda arkadaşları ile iletişimsizlik sebebi ile okuldan soğuyup devamsızlık yapmaktadırlar. Göçmen çocukların içinde bulunduğu şartlar nedeniyle temizlik gibi temel bakım becerilerini karşılayamamaları diğer ailelerde rahatsızlık oluşturmaktadır (Cin, 2018; Uzun & Bütün, 2016) . Ailelerin bu çocuklara yönelik olumsuz tutum sergilemesinin en temel nedeninin sosyo-ekonomik imkânsızlıklar ve bazı çocukların olumsuz davranışlar sergilemesi olduğu görülmektedir. Öğretmenler karşılaştıkları olumsuz durumları çözebilmek için veli ile görüşme sağlasalar da kaliteli bir iletişim kuramamaktadır (Uzun & Bütün, 2016) . Velinin Türkçe bilmemesi, bilse bile tam olarak kavrayamaması, öğrencilerin yaşadığı problem gibi velinin

dışlanmışlık duygusu yaşaması öğretmenlerin veliler ile işbirliği yapmalarını engellemektedir (Başar, Akan ve Çiftçi, 2018).

Öğretmenlerin yaşadıkları bir diğer güçlük ise savaş sonrası travma yaşayan Göçmen öğrencilerin saldırgan davranışlarda bulunmaları ve şiddet eğilimlerinin fazla olmasıdır. Yaşadıkları travma sebebiyle ruh sağlığıyla ilgili sorunlar yaşayan çocuklar, eğitim ortamlarına uyum sağlamada zorlanmaktadır (Şahin, 2020). Bu öğrencilerin şiddet içerikli kimalsız davranışlar gösterme eğilimleri de fazladır. Kadın öğretmenler erkek öğretmenlere göre bu durumdan daha çok etkilenmektedirler (Ergen & Şahin, 2019). Kadın öğretmenler sınıflarında bulunan göçmen öğrenciler ile sınıf yönetiminde zorlanmakta ve bu durum kadın öğretmenlerin kendilerini yetersiz olarak algılamalarına sebep olmaktadır (Sağlam ve İlksen Kanbur, 2017). Göçmen öğrencilerin kendilerinden yaşça küçük Türk öğrenciler ile aynı sınıflarda eğitim almaları da uyum sorununa neden olmaktadır (Çatalbaş & vd., 2016).

Yaşanan tüm bu sıkıntılar için okullarda psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmeti sağlanmaktadır. Psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmeti ile öğrencilerin gelişim dönemleri, aileleri ve yaşam koşulları nedeniyle yaşadıkları sorunların çözümünde, ihtiyaç duyulan ihtiyaçların ve psikososyal hizmetlerin sağlanması ve okul sosyal hizmeti sayesinde eğitim faaliyetlerinin sürdürülmesi sağlanmaktadır. Okul sosyal hizmetleri göçmen öğrencilerin hem eğitimdeki hem de sosyal başarıları için büyük önem arz etmektedir ve bu hizmetin sağlanması başarının anahtarlarından birisidir (Seçgin, 2019).

Öğretmenler yaşadığı bu problemler sonucunda sınıflarında bulunan yabancı uyruklu öğrencilere dönük bir eğitim almadıkları için yetersizlik yaşamaktadırlar. Bunun için yapılan hizmet içi eğitimlerin teorik olarak yapılması uygulamada sorunların çözümüne etki etmemektedir (Bulut, vd., 2018). Bu durumda öğretmenler göçmen öğrencilerin sınıfında bulunmasını dezavantaj olarak görürken bunun yanında avantaj olarak da görenler vardır. Dezavantajlı olarak gören öğretmen gruplarının göçmen öğrencilerin sınıflarında bulunmasının öğretmenlerin motivasyonlarını düşürdüklerini, Türk öğrencilerde olumsuz davranışlarda artış gösterdiklerini düşünmektedirler. Avantajlı olarak gören grup ise farklı bir kültürü tanıma fırsatı sunduğunu ve öğrencilerin çok kültürlü bir ortamda yetişerek öğrencilerde farklı kültürle ait değerlere saygı duygusunun artacağını savunmaktadırlar. (Kiremit, Akpınar ve Tüfekçi Akcan, 2018).

1.1. Problem Durumu

Bu araştırma sınıfında geçici koruma altında öğrenci bulunan sınıf öğretmenlerinin öğretimin niteliğini artırmak için yaptığı çalışmaların incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Sınıfında göçmen öğrenci bulunan öğretmenler ile sorunları saptayarak daha gerçekçi çözümlere ulaşılabilceği düşüncesi ile araştırmanın önemi artmaktadır. Sınıfında sadece göçmen öğrenci bulunan sınıf öğretmenleriyle yapılan çalışmaların yetersiz olması ve araştırmanın göçmen öğrencilerin fazla sayıda bulunduğu Kilis ilinde yapılması bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Çalışma sınıfında geçici koruma altında öğrenci bulunan sınıf öğretmenlerinin öğretimin niteliğini artırmak için yaptığı çalışmalar, yaşadıkları güçlükler ve sundukları çözüm önerilerini incelemek amacıyla yapılmıştır.

1.3. Araştırma Problemi

Çalışmanın problemleri şu şekilde belirlenmiştir:

1. Sınıfında göçmen öğrenci bulunan sınıf öğretmenlerinin yaşadığı güçlükler nelerdir?
2. Sınıfında göçmen öğrenci bulunan sınıf öğretmenlerinin öğretimin niteliğini artırmak için yaptığı çalışmalar nelerdir?
3. Sınıfında göçmen öğrenci bulunan sınıf öğretmenleri öğrencilerinin yaşadıkları problemler için hangi rehberlik hizmetlerinden yararlanmaktadır?
4. Sınıfında göçmen öğrenci bulunan sınıf öğretmenlerinin yaşadıkları güçlükler için çözüm önerileri nelerdir?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli

Araştırmada temel nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Durum çalışması bir veya birden fazla durumun detaylı, yoğun analizidir. Durum çalışmalarının amacı seçilmiş olan duruma yönelik sonuçlar ortaya çıkarmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2005:77).

Bu kapsamda sınıfında göçmen öğrenci bulunan sınıf öğretmenlerinin yaşadığı sorunlar konu alanıyla ilgili sınıf öğretmenleriyle yapılan görüşmelerden çıkan durumların incelenmesine çalışmada yer verilmiştir. Çalışmalar öğretmenlerin cinsiyetine ve sayılarına göre kodlanmıştır (örn: E1, E4, K9, K12). Bu kapsamda ulaşılan kodlar 4 tema (Karşılaşılan güçlükler, öğretimin niteliğini artırmak için yapılan çalışmalar, yararlanılan rehberlik hizmetleri ve öğrencilerin yaşadıkları problemler için çözüm önerileri) içinde birleştirilerek araştırma oluşturulmuştur.

2.2. Araştırma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2019-2020 eğitim öğretim yılında Kilis ilinde görev yapmakta olan 17 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubu belirlenirken, kartopu örnekleme yönteminden yararlanılmıştır. Kartopu örneklemede, araştırmaya katılan her bireyden, belirlenmiş özelliklere sahip başka bireyler önermesi istenmektedir. Bu şekilde belirlenen gönüllü bir veya birkaç kişiden başlanır ve katılım koşullarına uyan bireyler tanıyıp tanımadıkları öğrenilir. Sonrasında önerilen kişilere ulaşılır ve araştırmaya katılmada gönüllü olmak isteyip istemedikleri öğrenilir. Katılmak isteyenler araştırma içerisinde yer alır (Christensen vd., 2015). Zaman geçtikçe bireyler ve durumların sayısı kartopu gibi büyür, belirli bir zaman sonra belirli kişiler öne çıkmaya başlar ve araştırmacının ulaşması gereken kişi ya da durum sayısı azalma gösterir (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Sınıfındaki tüm öğrencileri göçmen olan sınıf öğretmenleri göz önünde bulundurarak 17 tane sınıf öğretmeni ile görüşülmüştür.

Çalışmaya katılan sınıf öğretmenlerinin çeşitli değişken özellikleri Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Sınıf Öğretmenlerinin Demografik Özellikleri

DEMOGRAFİK BİLGİLER		N
Cinsiyet	Kadın	13
	Erkek	4
	Toplam	17
Mezuniyet Durumu	Önlisans	0
	Lisans	15
	Lisansüstü	2
	Toplam	17
Mezun Olunan Fakülte	Eğitim Fakültesi	12
	Diğerleri	5
	Toplam	17
Kadro	Kadrolu	0
	Sözleşmeli	12
	Ücretli	5
	Toplam	17
Ders Verilen Sınıf	1	5
	2	6
	3	2
	4	4
	Toplam	17
Sınıftaki Öğrenci Sayısı	0-10	0
	11-20	0
	21-30	7
	31-40	10
	Toplam	17
Sınıftaki Göçmen Öğrenci Sayısı	0-10	0
	11-20	0
	21-30	7
	31-40	10
	Toplam	17

Tablo 1 incelendiğinde 17 sınıf öğretmenin 13’ ünün kadın, 4’ ünün erkek; 5 ‘nin ücretli öğretmen iken geriye kalan 12 ‘sinin sözleşmeli öğretmen olduğu;12 öğretmenin eğitim fakültesi,5’ nin diğer fakültelerden mezun olduğu, 5 öğretmenin 1.sınıfı, 6 öğretmenin 2. sınıfı, 2 öğretmenin 3.sınıfı,4 öğretmenin ise 4.sınıfları okuttuğu görülmektedir. Sınıf mevcutlarına bakıldığında ise 7 sınıfın 21-30 kişi, 10 sınıfın 30-40 kişilik mevcutları olduğu ve sınıflarda hiç Türk öğrenci olmadığı, tüm öğrencilerin göçmenlerden oluştuğu tespit edilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada yarı yapılandırılmış bir görüşme formu aracılığıyla veriler toplanmıştır. Görüşme formu araştırmacı tarafından oluşturulmuştur. Veri toplama aracı hazırlanmadan önce literatür taranmış ve benzer çalışmalarda veri toplama araçları analiz edilmiştir. Görüşme formu demografik bilgiler ve görüşme soruları olarak iki bölümden oluşturulmuştur. İç geçerlilik ve dış geçerlilik amacıyla uzmanlardan görüş alınmış ve gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Hazırlanan form çalışmaya başlamadan önce bir sınıf öğretmenine uygulanmış, gerekli değişiklikler yapılarak forma son hali verilmiştir. Öğretmenlerle bireysel görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeler yapılırken gönüllülük esas alınmıştır. Görüşmeler rahat bir konuşma ortamında yapılmıştır.

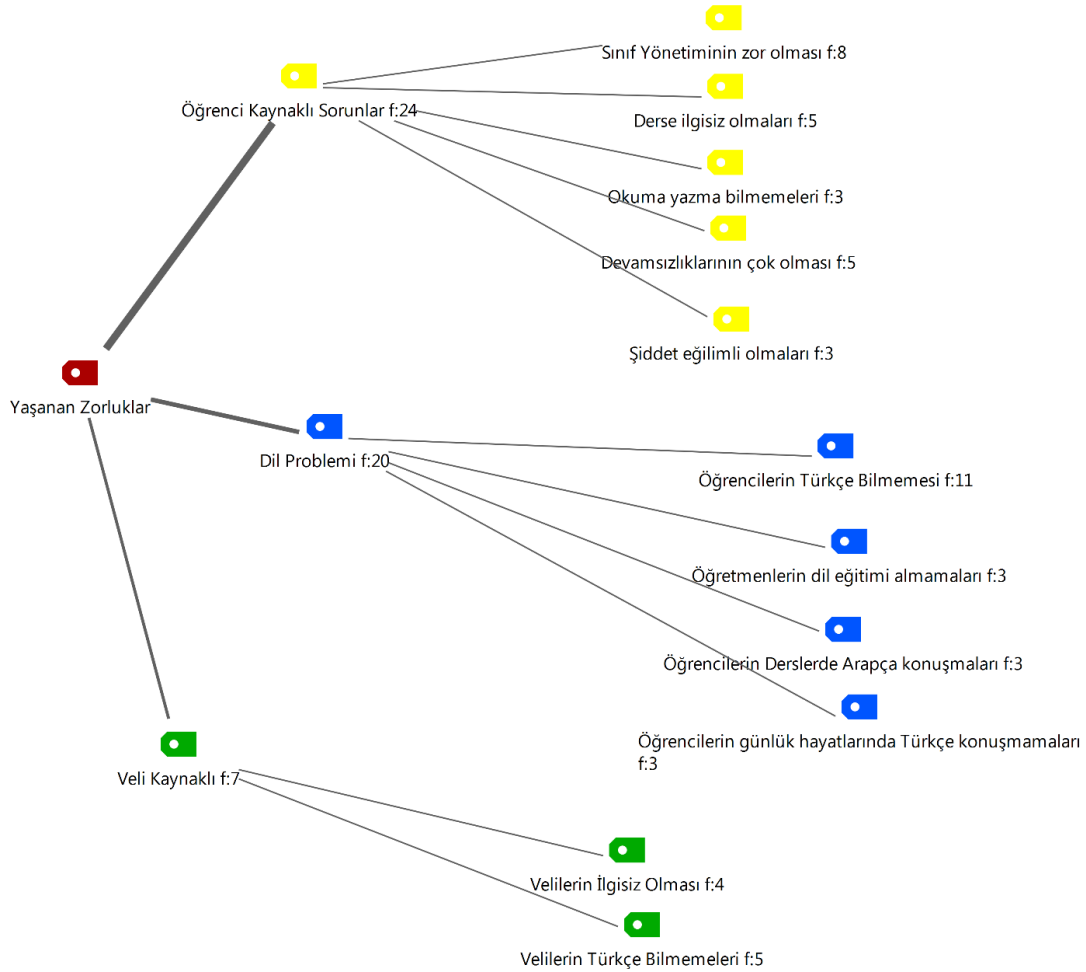
Böylece öğretmenlerin görüşlerini açıkça ifade etmeleri sağlanmıştır. Görüşmeler öğretmenlerden izin alınarak ses kayıt cihazıyla kayıt altına alınmıştır.

Verilerin Analizi

Yapılan görüşmeler sayesinde daha derinleştirilmiş, yaşanmış bilgiler elde edilmiştir. Görüşmede alınan ses kayıtları birebir Word programına aktarılmıştır. Veriler analiz edilirken MAXQDA programı kullanılmıştır. Çalışmada 'tematik analiz' sonucunda oluşturulan kodlar kendi aralarında anlamlı bir bütünlük sağlayacak şekilde temalar oluşturulmuştur. Bu temalar sınıf öğretmenlerinin yaşadığı güçlükler, sınıf öğretmenlerinin öğretimin niteliğini artırmak için yaptığı çalışmalar, yararlandıkları rehberlik hizmetleri ve çözüm önerileri olarak ifade edilmiştir. Ayrıca yapılan tematik analiz sonucunda ortaya çıkan bulgular yorumlanırken, kodları oluştururken yararlanılan görüşmelerden doğrudan alıntılar yapılarak anlatım güçlendirilmiştir.

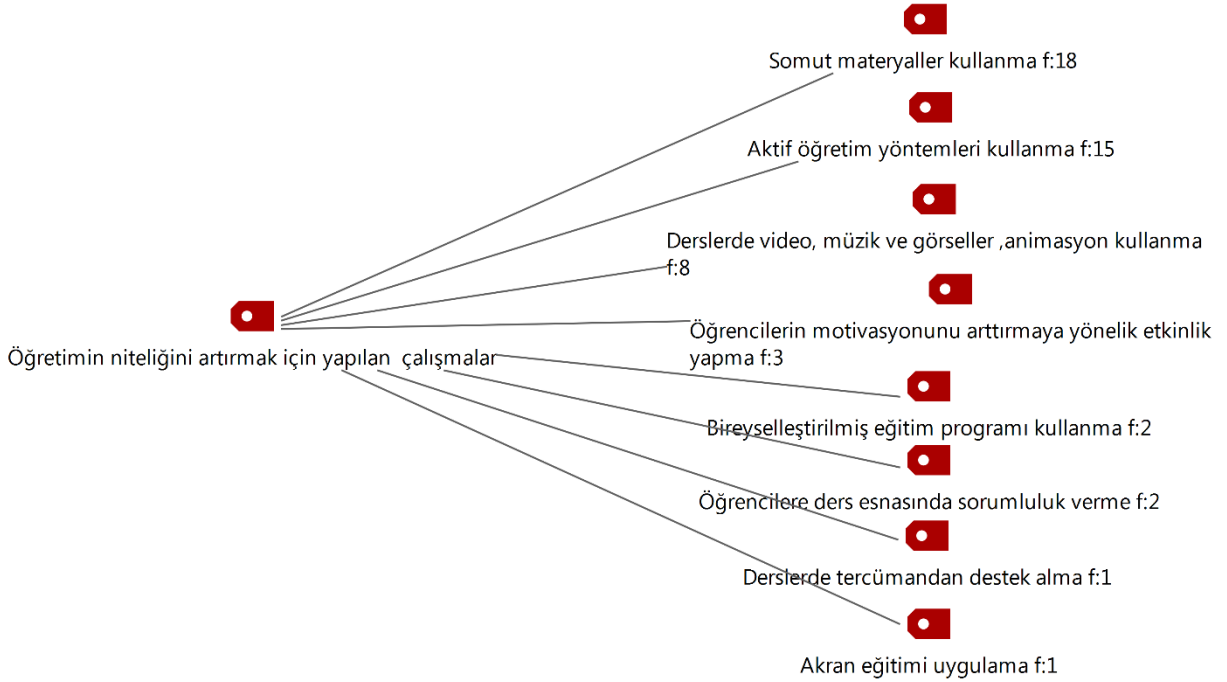
3. BULGULAR

Bu bölümde araştırma sorularına yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşlerinden elde edilen veriler incelenmiştir.

Şekil 1. Sınıfta Göçmen Öğrenci Bulunan Sınıf Öğretmenlerinin Yaşadığı Güçlükler

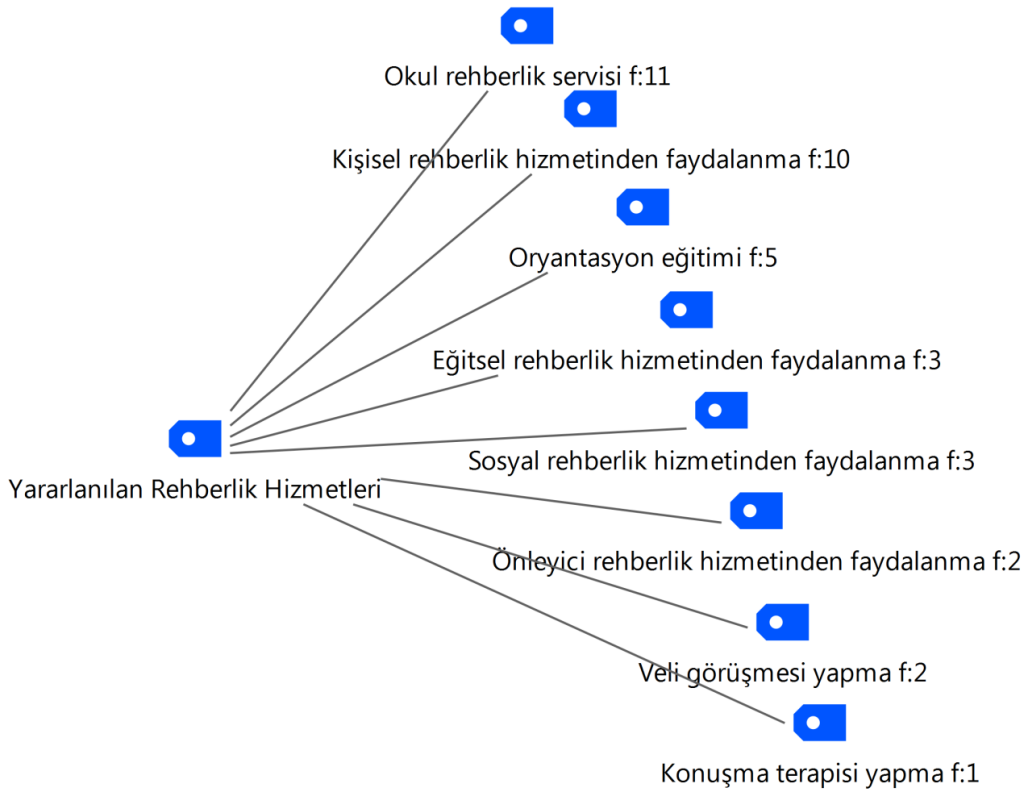
Şekil 1’ de sınıfında göçmen öğrenci bulunan sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı sorunlar incelenmiştir. Sınıfında göçmen öğrenci bulunan sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı sorunlar hakkında bazı kodlar ‘öğrencilerin Türkçe bilmemesi, sınıf yönetiminin zor olması, disiplin sorunu, öğrencilerin şiddet eğilimli olması, öğrencilerin Türkçe’ ye maruz kalmamaları, velilerin ilgisiz olması’ şeklinde verilebilir. Sınıfında göçmen öğrenci bulunan öğretmenlerin karşılaştığı sorunlar teması kapsamında K4 kodlu görüşmeden alınan ‘*Dersi anlatırken, okul kurallarını benimsetmeye çalışırken, bir konu hakkında açıklama yaparken hatta bir kelimenin anlamını söylemeye çalışırken zorluk çekiyorum.*’, K1 kodlu görüşmeden alınan ‘*Öğrencilerimin beni anlamaması, benim onların ne söylediğini anlamamam iletişim kopukluğuna neden oluyor.*’, K7 kodlu görüşmeden alınan ‘*İletişimin büyük çoğunluğu dille gerçekleştirilen sözlü iletişimdir ve biz iki ayrı dil konuştuğumuzdan anlamakta ve ders öğretiminde en büyük problemim bu.*’, K2 kodlu çalışmadan alınan ‘*Çocuklarda fazlasıyla şiddet eğilimi var bundan dolayı sınıf hâkimiyetimi kaybediyorum.*’, E2 kodlu görüşmeden alınan ‘*Beni anlamadıkları zaman etkin katılım sağlayamıyorum. Karşılıklı olarak motivasyonumuz düşüyor. Dönüt alamıyorum. Öğrencilerde isteksizlik oluyor.*’, E3 kodlu görüşmeden alınan ‘*Eğitimi almadığım bir işi yani, dil öğretimi işini yaptığımdan bu noktada eksik kalıyor, öğrencilerime faydalı olamıyorum.*’ Gibi görüşler göz önünde bulundurularak kodlar oluşturulmuştur. Genel olarak sınıfında göçmen öğrenci bulunan sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı sorunlar dil, kültür farklılığı, motivasyon düşüklüğü, okul-aile işbirliğinin olmaması, ailelerin eğitimsiz olması, öğretmenlerin bazı noktalarda yetersiz kalması olarak sıralayabiliriz.

Şekil 2. Sınıfında Göçmen Öğrenci Bulunan Sınıf Öğretmenlerinin Öğretimin Niteliğini Artırmak İçin Yaptığı Çalışmalar

Şekil 2’de sınıfında göçmen öğrenci bulunan sınıf öğretmenlerin öğrencilerini desteklemek için yaptığı çalışmalar incelenmiştir. Öğretimin niteliğini artırmak için yaptığı çalışmalar hakkında bazı kodlar ‘somut materyal kullanma, aktif öğrenme yöntemleri kullanma, animasyon ve videolardan yararlanma, öğrencilerin motivasyonlarını artırıcı etkinlikler yapma, , akran eğitimi uygulama’ şeklinde verilebilir. Öğretimin niteliğini artırmak için yapılan çalışmalar teması

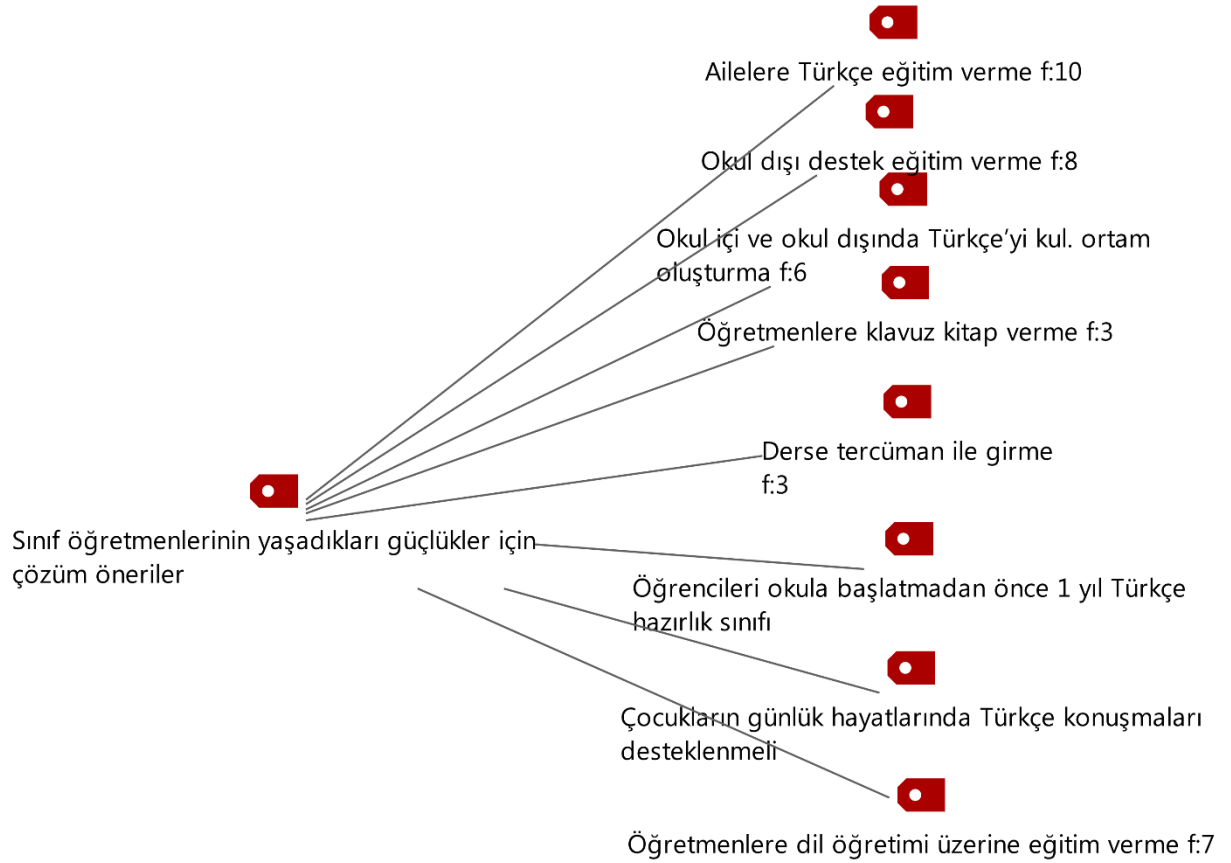
kapsamında K4 kodlu görüşmeden alınan 'Öğrencilerimin anlaması için görsel çalışmalara daha çok ağırlık veriyorum. Basit drama çalışması yapıyoruz ya da bir konuyu anlatırken oyunlaştırarak öğretmeye gayret ediyorum.', K5 kodlu görüşmeden alınan 'Dersleri materyaller ile işlemeye çalışıyorum. 5 duyu organlarına da hitap edebilmek için.', K2 kodlu görüşmeden alınan 'Öğrencilerime, öğrenmeyi desteklemek adına sınıfta yıldız yarışması yapıyorum. Ödevler ve sınavları sık sık yaparak pekişmesini sağlıyorum.', K11 kodlu görüşmeden alınan 'Projeksiyondan yansıtma yaparak film ve video izletiyorum.', E2 kodlu görüşmeden alınan 'Basit ve küçük sorumluluk ve ödevler vererek başarılı olmalarını sağlıyorum.', E3 kodlu görüşmeden alınan 'İmkânların el verdiği ölçüde veli görüşmeleri yapmaktayım. Bunun yanında sınıf içi ders sürecinde teknolojik imkânlardan ve drama çalışmalarından faydalanmaktayım.', E1 kodlu görüşmeden alınan 'Öğrenme zorluğu çeken ya da geride kalan öğrencilerime akran eğitimi yapıyorum.' gibi görüşler göz önünde bulundurularak kodlar oluşturulmuştur. Sınıfında göçmen öğrenci bulunan sınıf öğretmenlerinin öğrencilerini desteklemek için yaptığı çalışmaları dersi materyalle zenginleştirme, ödül verme, derste teknolojiyi etkili bir şekilde kullanmaya çalışma, öğrencilerin dikkatini çekmeye çalışma, dil sorununu aşmaya çalışma şeklinde sıralayabiliriz.

Şekil 3. Sınıfında Göçmen Öğrenci Bulunan Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Yaşadıkları Problemler İçin Yararlandıkları Rehberlik Hizmetleri

Şekil 3'te sınıfında göçmen öğrenci bulunan sınıf öğretmenlerinin öğrencilerinin yaşadıkları problemler için yararlandıkları rehberlik hizmetleri incelenmiştir. Öğrencilerin yaşadıkları problemler için çözüm yolları hakkında bazı kodlar 'okul rehberlik servisi, oryantasyon eğitimi, rehberlik hizmetleri, veli görüşmesi, konuşma terapisi' şeklinde verilebilir. Öğrencilerin yaşadıkları problemler için çözüm yolları teması kapsamında K9 kodlu görüşmeden alınan 'Sınıfta uyumsuzluk çıkaran, sınıfın düzenini bozan öğrenciler için rehberlik hizmetinden faydalanıyorum.', K6 kodlu görüşmeden alınan 'Ben öğrencilerin problemin nedenini

anlayabilmek için bireysel rehberlik uygulayıp gerekli konuda bilgiyi alıp en doğru çözümü uyguluyorum.’, K8 kodlu görüşmeden alınan ‘Öğrencileri dinleyip sorunlarına çözüm arıyorum. Daha sonra yapması ve yapmaması gereken davranış hakkında öğrenciyi bilgilendirip, olumlu davranışı gösterinde pekiştireç veriyorum. Sorunlarına çözüm bulamadığım öğrencileri rehberlik servisine yönlendiriyorum.’, E3 kodlu görüşmeden alınan ‘Öğrencilerin yaşadığı problemler için kendi uyguladığım konuşma terapileriyle veya veli görüşmeleriyle faydalanmaya çalışıyorum.’ gibi görüşler göz önünde bulundurularak kodlar oluşturulmuştur. Sınıfında göçmen öğrenci bulunan sınıf öğretmenlerinin öğrencilerin yaşadıkları problemler için çözüm yolları olarak rehberlik servisinden destek alma, konuşma terapisi yapma, veli görüşmesi yapma şeklinde tespit edilmiştir.

Şekil 4. Sınıfında Göçmen Öğrenci Bulunan Sınıf Öğretmenlerinin Yaşadıkları Güçlükler İçin Çözüm Önerileri

Şekil 4'te sınıfında göçmen öğrencilerin bulunduğu sınıf öğretmenlerinin çözüm önerileri incelenmiştir. Çözüm önerileri hakkında bazı kodlar 'velileri bilinçlendirme, Türkçe kullanımını arttırmaya çalışma, öğretmenlere dil öğretimi üzerine eğitim verme, dili Türkçe olan tiyatro, sinema, gösteri gibi etkinlikler düzenleme' olarak yazılabilir. Çözüm önerileri teması kapsamında K1 kodlu görüşmeden alınan 'Velilerin bilinçlendirilmesi gerekiyor. Veli ile öğretmen iletişim halinde olmalı. Çocukların günlük hayatta Türkçe ile iç içe olması gerekiyor.', K2 kodlu görüşmeden alınan 'Okullarda derslere sadece Türkçe öğretmeni değil aynı zamanda Arapça bilen öğretmen de derse girmeli. Öğrenci okula başlamadan önce 1 yıl sadece Türkçe eğitimi almalı yani bunu hazırlık sınıfı olmalı başarılı olan eğitime devam etmeli başarısız olan ise tekrar 1 yıl hazırlık sınıfına tabi tutulmalıdır.', K8 kodlu görüşmeden alınan 'Türkçe bilen veliler ev ortamında Türkçe konuşup öğrencilerin dersteki durumunu yakından takip ederek çocuğuna yardımcı olmalıdır.', E1

kodlu görüşmeden alınan '*Çocukların Türkçe ile daha iç içe olması gerekli. Etkinlikler yapılmalı ve bu etkinliklerde Türkçe konuşmalar, tiyatrolar, sinemalar, gösteriler gibi etkinlikler ile desteklenebilir.*', K4 kodlu görüşmeden alınan '*Çocuklarla işleyeceğimiz şeyler akademik anlamda sıkıntılı olduğu için bize özel kitapların çıkmasını istiyoruz bu hem öğrenci açısından hem de öğretmen açısından daha iyi olacaktır. Derslerin çoğu özellikle Türkçe öğretiminde daha fazla görsel konulara ağırlık vermek lazım. Bununla ilgili çalışmalar yapılabilir.*', E2 kodlu görüşmeden alınan '*Öncelikle dil eğitimi üzerinde durulmalı. Fakat bu ders dışında ve uzman kişiler tarafından yapılmalı.*', E4 kodlu görüşmeden alınan '*Çocuk teneffüste Arapça, evinde Arapça bu da Türkçe'nin öğrenilmesini güçleştiriyor. Türk öğrenciler ile kaynaştırılırsa veya Türk okuluna yönlendirilseler dil bağlamında daha iyi sonuç alınacağını düşünüyorum.*', K10 kodlu görüşmeden alınan '*Dil sorununda yaşanan anlaşmazlık için öğrencilerin kendi dilinde sınıf, okul ve toplum kurallarıyla beraber içinde yaşadığı yeni kültürünün kurallarını öğrenmelidir.*' gibi görüşler göz önünde bulundurularak kodlar oluşturulmuştur. Yani sınıfında göçmen öğrenci bulunan sınıf öğretmenlerinin çözüm önerileri dil eğitimi üzerinde yoğunlaşma, veliye eğitim verme, öğrencileri sportif ve sanatsal faaliyete yönlendirme, destek eğitim alma olarak sıralanabilir.

Yapılan çalışmaya göre sınıfında göçmen öğrenci bulunan sınıf öğretmenleri dil sorunu, iletişim problemi gibi birçok sıkıntıyla karşılaşmakta ve bunları çözmeye çalıştıkları görülmektedir. Öğretmenlerin problemle karşı öğretimin niteliğini artırmak için somut materyaller kullanmaya çalıştıkları, aktif öğrenme yöntemlerini kullandıkları, animasyon ve videolardan yararlanmaya çalıştıkları tespit edilmiştir. Göçmen öğrencilerin motivasyonlarını artırmak için oyun, yarışma gibi etkinlikler yaptıkları ve öğretim ortamının niteliğini artırmaya çalışırken akran eğitiminden yararlandıkları görülmüştür.

4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu çalışma, sınıfında geçici koruma altında öğrenci bulunan sınıf öğretmenlerinin öğretimin niteliğini artırmak için yaptığı uygulamalarını incelemek, sayıları artış gösteren göçmen öğrenciler nedeniyle ortaya çıkan problemlerin tespiti ve öğretmenlerin bu konudaki çözüm önerilerini sunmak amacıyla yapılmıştır. Araştırmada ilk olarak sınıfında göçmen öğrenci bulunan sınıf öğretmenlerinin yaşadığı sorunlar incelenmiştir. Tematik analiz sonucunda elde edilen bulgular değerlendirildiğinde karşılaşılan sorunlar temasında çok fazla kod elde edilmiştir. Bu da sınıf öğretmenlerinin ve öğrencilerinin çok fazla sorun yaşadığı anlamına gelir. Sınıfında göçmen öğrenci bulunan sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı sorunlar hakkında bazı kodlar 'öğrencilerin Türkçe bilmemesi, sınıf yönetiminin zor olması, disiplin sorunu, öğrencilerin şiddet eğilimli olması, öğrencilerin Türkçeyi günlük hayatlarında kullanmamaları, velilerin ilgisiz olması' şeklinde verilebilir. Bu kodlar tek tek incelendiğinde yaşanan en büyük sorunun dil farklılığı olduğu ortadadır. Aynı sonuç yapılan birçok araştırmada da tespit edilmiştir (Aydoğdu, 2019; Başar & vd., 2018; Çerçi & Canalcı, 2019; Sağlam & İlksan Kanbur, 2017; Özçellik, 2021; Polat, 2019; Şahin, 2020; Şensin 2016, Tosun & vd 2018 ;Utaş, 2019). Diğer sorunlar dil sorunun alt sorunu olarak nitelendirilebilir. Dillerin farklı olduğu yani iletişimin çok zor olduğu bir sınıf ortamında ne öğretmen istediğini öğrenciye aktarabilir ne de öğrenci öğretmene kendini ifade edebilir. Böyle bir durumda o sınıf öğretmeninden ve öğrenciden akademik anlamda herhangi bir başarı beklenemez. Öğrenci belli bir süre sonra Türkçeyi öğrense bile veli Türkçe bilmediği için okul-veli-öğrenci-öğretmen işbirliği tam anlamıyla sağlanamaz. Bu durumda akademik başarıyı olumsuz etkiler. Özçellik (2021) de çalışmasında öğrencilerin öğrenmeye açık olduğunu ancak yeteri kadar Türkçeyi bilmediklerinden eksik

kaldıklarını, dil bilmemenin sadece sosyokültürel uyumu değil aynı zamanda akademik başarıyı da olumsuz yönde etkilediğini belirtmiştir.

Öğrenci ve veli Türkçe dilini kullanmadığı için her şey daha da zorlaşmaktadır. Bu durumda öğrenci ve veliden de daha fazla bir şey beklenemez. Öğretmenin bu problemi çözmesi beklenir. Lakin lisans olarak sınıf öğretmenliği okuyan bir öğretmenin yeterliği bu durumda onu zorlamaktadır. Çünkü sınıf öğretmenliği bölümünün öğretim içeriği Türk bir öğrenciye eğitim verilebilmesi için hazırlanmıştır. Ancak yapılan araştırmanın sonuçlarına bakıldığında sınıf öğretmenin göçmen öğrenciye Türkçe öğretmesi beklenmektedir. Bunun için sınıf öğretmenliği bölümünden mezun olmak yeterli olmayabilir. Öğretmenlerin Türkçe öğretimi konusunda kendilerini geliştirmesi gerekir. Görüşme yapılan öğretmenlere bakıldığında birçoğu mesleklerinin ilk yıllarındadır ve kendilerini geliştirebilecek süreleri henüz bulunmamaktadır. Bu konuda öğretmenlere yol gösteren plan ve programların da olmayışının ortaya çıkan bu sorunların çözümünü zorlaştırdığı düşünülmektedir.

Yapılan çalışmada sınıfında göçmen öğrenci bulunan sınıf öğretmenlerin öğretimin niteliğini artırmak için yaptığı çalışmaların “ somut materyal kullanma, aktif öğrenme yöntemleri kullanma, animasyon ve videolardan yararlanma, öğrencilerin motivasyonlarını artırıcı etkinlikler yapma ve akran eğitimi uygulama” şeklinde olduğu tespit edilmiştir. Özçellik (2021) de yaptığı çalışmada öğretmenlerin hem Türk hem göçmen öğrencilere ders anlatımında ve iletişim kurmasında farklı strateji, yöntem ve teknikleri kullandığını daha çok sunuş yoluyla anlatım ile görsel ve işitsel materyallerin etkili olduğunu saptamıştır. Bununla birlikte bazı okullarda akıllı tahta gibi teknolojik araçların bulunmasının öğrencilerin derse katılımını sağladığı gibi öğrenmeyi de kolaylaştırdığı sonucuna varmıştır. Öğrenciler dil bilmediği için geleneksel olan anlatım yöntemi yerine öğrencilerin 5 duyu organını da kullanabilecekleri görsel ve işitsel materyaller, aktif öğretim teknikleri kullandıkları görülmüştür. Özçellik, (2021) de araştırmasında derslerde somut materyaller ve animasyonların kullanılmasının göçmen öğrencilerin akademik başarısını olumlu etkilediği ve dil öğrenimlerini kolaylaştırdığı sonucuna ulaşmıştır.

Çalışmada sınıfında göçmen öğrenci bulunan sınıf öğretmenlerinin öğrencilerinin yaşadıkları problemler için yararlandıkları rehberlik hizmetleri incelenmiştir. Sonuç incelendiğinde okul rehber hizmetinden yardım alındığı, oryantasyon eğitimi, veli görüşmesi ve konuşma terapisi yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Şensin (2016) de yaptığı çalışmasında sınıf öğretmenlerinin yaşanan güçlüklerin üstesinden gelebilmek ve savaşın olumsuz etkilerinden kurtulmak için öğrencilerin ve ebeveynlerinin psikolojik destek alması için okul rehberlik hizmetlerinden yararlanılması gerektiğini belirtmiştir.

Öğrencilerin yaşadıkları problemler için çözüm yolları ve çözüm önerileri temaları adı altında da çok fazla kod elde edilmiştir. Yapılan görüşmelerde çalışmaya katılan sınıf öğretmenlerinin çözüm üretebilmek için oldukça gayretli oldukları görülmüştür. Mesleklerinin ilk yıllarında oldukları için hevesli ve istekli oldukları düşünülmektedir. Çünkü ortaya çıkan kodlar incelendiğinde çoğu öğretmenin pes etmediği hatta bu konunun daha da çok üstüne gittikleri görülmüştür. Görüşme yapılan öğretmenlerin 12 tanesi sözleşmeli olup mesleklerinin ilk yıllarındadırlar. Bu durum öğretmenlerin sorunlara çok fazla çözüm önerisi getirmelerinin nedeni olarak sayılabilir. Yapılan görüşmelerde öğretmenlerden yaşadıkları sorunları göz önünde bulundurularak öneri vermeleri istenmiştir. Öneriler incelendiğinde hazırlık sınıfı açma, velileri bilinçlendirme, Türkçe kullanımını arttırmaya çalışma, öğretmenlere dil öğretimi üzerine

eğitim verme, dili Türkçe olan tiyatro, sinema, gösteri gibi etkinlikler düzenleme gibi fikirler ortaya çıkmıştır. Göçmen öğrencilerin Türkçe dilini günlük hayatlarında da kullanmaları desteklenmelidir. Kilis ilinde Suriyeli bireylerin sayılarının fazla olması nedeniyle Türkçe konuşmaya ihtiyaç duymamakta, kullanmadıkları içinde dil gelişimi olmamaktadır. Özçellik (2021) de yaptığı çalışmasında Hatay'da yaşayan yerel halkın bir kısmının Arapça biliyor olmasının Suriyelilerin Türkçeyi öğrenmelerini yavaşlattığını kendisini anadiliyle rahatça ifade edebilen Suriyeli ailelerin evde, sokakta ve birçok alanda Arapça ile temel ihtiyaçlarını giderebilmesi ayrıca okul çağında olan Suriyeli öğrencilerin okul dışında Türkçe konuşmayı tercih etmemesine ve bu nedenle Türkçe verilen dersleri anlamada güçlük çekmesine neden olduğu sonucuna ulaşmıştır. Yapılan bu çalışmada da Kilis ilinde yaşayan Suriyelilerin Türkçeyi günlük hayatta kullanmamalarının nedenin de benzerlik gösterdiği düşünülmektedir. Bu sorunu çözebilmek için dil gelişimlerini artıracak kurslar, eğitimler ve sosyal etkinlikler yapılabilir. Göçmen öğrencilerin eğitime başlamadan önce dil eğitimi almalarının yararlı olacağı düşünülmektedir. Öğrencilerin hazırlık sınıfında Türkçe öğrenerek ilkokula başlayacak oluşt sınıf öğretmenlerinin işini kolaylaştıracak, hazırlık sınıfında alanında uzman kişilerden Türkçeyi öğrenen öğrenci için çok faydalı olacaktır. İlkokula başlayan öğrenci sınıf öğretmenine Türkçe bilerek gelecek ve 4 yıl Türkçe eğitim alarak akademik başarısını arttıracaktır. Diğer bir öneri ise ailelere de eğitim verilmesi gerektiğidir. Ailelerin eğitim düzeyleri yüksek olursa bilinçli olacaklar ve çocuklarına daha çok katkıları olacaktır. Şensin (2016) ve Utaş (2019) de yaptıkları çalışmalarında bu öğrencilere ve ebeveynlerine zorunlu Türkçe kursları verilmesini önermişlerdir. Polat (2019) ise çalışmasında Suriyeli öğrencilerin dil ve sosyal uyum becerilerini geliştirecek drama, tiyatro, sosyal kulüp vb. sosyal etkinlikler düzenlenmesi gerektiğini belirtmiştir.

Sonuç olarak bu çalışmada sınıf öğretmenlerinin ve öğrencilerin çok fazla sorunla karşı karşıya kaldığı ortaya çıkmıştır. Ülkemizde göçmen öğrenciler ile Türk öğrencilerin aynı sınıfta eğitim görmeleri birçok sorunu beraberinde getirmektedir. Aynı sınıf içerisinde Türk öğrenci, Türkçeyi az bilen ve hiç bilmeyen öğrencilerin aynı ortamda olması göçmen öğrenciler açısından iletişim problemi, yalnızlık duygusu, içe kapanma, düşük akademik başarı gibi birçok sorunu doğurmaktadır. Göçmen öğrencilerin hazırlık düzeylerine uygun olarak hazırlanmış özel öğretim programlarına, bu alanda uzman eğitimcilerden daha nitelikli destek alınmasına ve göçmen öğrencilerin ailelerinin farkındalık ve eğitim düzeylerinin artırılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Türkiye'de göçmen çocukların sosyal uyum gereksinimlerini karşılayacak eğitim ortamları ve sosyal imkânların kısıtlı olduğu dikkat çekmektedir. Okul, göçmen çocukların sosyalleşme ve uyum sürecinde temel kurum olarak görülmelidir (Aydoğdu,2019). İlyaz (2020) da çalışmasında toplumsal uyum sorununu ortadan kaldırmanın en önemli unsurlarından birinin eğitim olduğu belirtmiştir. Göçmen çocukların ve ailelerinin dil gelişimini, sosyal uyumlarını destekleyici projeler yapılmalıdır.

Çalışmada elde edilen sonuçlar doğrultusunda şu önerilerde bulunulmuştur:

- Göçmen öğrencilere eğitimlerine başlamadan önce Türkçe öğretmek amacıyla bir yıl hazırlık dersi verilebilir,
- Göçmen öğrencilerin velileri için Türkçe öğretimi kursları düzenlenebilir,
- Göçmen ve Türk ailelerin kültürler arası anlayış düzeylerini artırmak amaçlı projeler hazırlanabilir,

- Göçmen ve Türk çocukların kültürler arası anlayış düzeylerini artırmak amaçlı projeler hazırlanabilir.

5. KAYNAKÇA

Aytaç, T. (2021). Türkiye'deki Suriyeli çocukların eğitim sorunlarına bir bakış: Bir meta-analiz çalışması. *Milli Eğitim Dergisi, Türkiye'de ve Dünyada Göçmen Eğitimi*, 173-193 . DOI: 10.37669/milliegitim.930387

Aydoğdu ,F. (2019). *Göçmen aile çocuklarının uyum düzeylerine sosyal uyum eğitim programının etkisinin incelenmesi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.

Başar, M, Akan, D & Çiftçi, M. (2018). Mülteci öğrencilerin bulunduğu sınıflarda öğrenme sürecinde karşılaşılan sorunlar. *Kastamonu Dergisi*, 26(5), 1571-1578.

Braun, V.,Clarke, V. (2019). Psikolojide tematik analizin kullanımı. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 7(2), 873-898.

Bulut, S., Gülçiçek, D & Kanat Soysal, Ö. (2018). Suriyeli öğrencilerin Türkçe öğretmeni olmak: Suriyeli öğrencilerin eğitiminde karşılaşılan sorunlar. *Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(2), 1210-1238.

Bozan, İ., (2014) .*Türkiye'de iç göç hareketleri ve göçün eğitim üzerindeki etkisi: Bir durum çalışması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi, Antalya.

Bozkaya, H., (2020). *5. Sınıf sosyal bilgiler dersi etkin vatandaşlık ünitesinin göçmen çocukların vatandaşlık bilinç düzeyleri üzerine etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

Cin, G.(2018). *Suriyeli öğrencilere eğitim veren sınıf öğretmenlerinin yaşadıkları sorunlar ve psikolojik sağlamlılık düzeyi: Adana ili örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çağ Üniversitesi, Mersin.

Christensen, L. B., Johnson, R. B. & Turner, L. A. (2015). *Araştırma yöntemleri desen ve analiz* (Çev. Edt: Ahmet Aypay). Ankara: Anı Yayıncılık.

Çatalbaş, G, Sarıtaş, E & Şahin, Ü. (2016). İlkokullarda yabancı uyruklu öğrencilerle karşılaşılan sorunlar. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25(1), 208-229.

Çerçi, A. & Canalcı, M. (2019). Geçici koruma kapsamındaki Suriyeli öğrencilerin Türk eğitim sistemine entegrasyon sürecinde yaşadığı iletişim sorunları. *Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3 (1) , 57-66.

Ereş, F. (2015). Türkiye'de göçmen eğitimi sorunsalı ve göçmen eğitiminde farklılığın yönetimi. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6 (2): 17-30.

Ergen, H & Şahin, E. (2019). Sınıf Öğretmenlerinin Suriyeli Öğrencilerin Eğitimi İle İlgili Yaşadıkları Problemler. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(44), 377-405.

İlkyaz, E., (2020). *Göçmenlere yönelik uygulanan eğitim, politikalarının ve sorunlarının karşılaştırılması olarak incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul.

Göç İdaresi Başkanlığı, (2020). <https://www.goc.gov.tr/gecici-koruma5638> (Erişim 21.06.2022).

Özçellik, T. (2021) *Zorunlu göç kapsamında Hatay'da bulunan Suriyeli öğrencilere yönelik Türkçe öğretimi, toplumsal uyum ve eğitim-öğretim faaliyetlerinin öğretmen görüşlerinden hareketle incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Hatay.

Kiremit, R. F, Akpınar, Ü., & Tüfekçi Akcan, A. (2018). Suriyeli öğrencilerin okula uyumları hakkında öğretmen görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26(6), 2139-2149.

Külekcı, A. E., Gezeroğlu, E. & Toma, Ş. G. (2020). Suriyeli öğrencilerin eğitiminde karşılaşılan sorunlarla ilgili okul yöneticilerinin görüşleri. *Uluslararası Eğitim Araştırmacıları Dergisi*, 3(1). 1-15.

Polat, A. (2019). *Yabancılar (suriyeli göçmen çocuklara) okuma yazma öğretimi sürecine ilişkin Sınıf öğretmenlerinin görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.

Sağlam, H. İ & İlksen Kanbur, N. (2017). Sınıf Öğretmenlerinin Mülteci Öğrencilere Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 7(2), 310-323.

Seçgin, N. (2019). *Türkiye'nin göçmen eğitim politikası analizi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ, Ankara.

Sezik, M. & Ağır, O. (2016). Suriye'den Türkiye'ye yaşanan göç dalgasından kaynaklanan güvenlik sorunları. *Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(1), 95-124.

Şahin, H. (2020). Göç olgusu, mülteci çocukların eğitimi ve Suriyeli mülteci çocukların Türk eğitim sistemine entegrasyonu süreci. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*,9(1),377-394.

Şensin, C. (2016). *Sınıf öğretmenlerinin Suriye'den göçle gelen öğrencilerin eğitimlerine ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.

Tosun, A., Yorulmaz, A., & Yıldız, K. (2018). Mülteci öğrencilerin eğitim sorunları, eğitim ve din eğitiminden beklentileri: Eskişehir örneği. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(1), 107-133.

Utaş, İ. (2019) *Suriyeli sığınmacı 7. Sınıf öğrencilerinin göç konusuna ilişkin görüşlerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Niğde.

Uzun, E.M., & Bütün, E. (2016). Okul öncesi eğitim kurumlarındaki Suriyeli sığınmacı çocukların karşılaştıkları sorunlar hakkında öğretmen görüşleri. *Uluslararası Erken Çocukluk Eğitim Dergisi*, 1(1), 25-30.

6. EXTENDED ABSTRACT

Migration is a geographical displacement event that people make by settling from one settlement, such as a city or village, to another, either completely or temporarily, in order to spend all or a part of their future life. Migration may occur out of necessity or due to the wishes of individuals. The level of development, economic power, social and cultural opportunities, education system, poverty, unemployment, violence, natural disasters or just proximity to the border of the country of migration can be the reasons for migration. As a result of the civil war that took place in Arab countries since 2011, our country has received a large number of immigrants. Due to the immigration to our country, many areas had to change. The area most affected by this change is education. Especially for the development of Syrian children, who are at the primary school level, where the foundations of education are laid, their education is of great importance. The responsibilities of classroom teachers working in schools at this stage are also important. It is thought to be important in terms of the inadequacy of the studies conducted with classroom teachers who only have Syrian students in their classrooms, and the fact that the research is conducted in Kilis, where there are a large number of Syrian students. The studies carried out by the classroom teachers, who have students under temporary protection in the working class, to increase the quality of teaching, were carried out in order to examine the difficulties they experienced and the solution proposals they offered. Qualitative approach was used in the research. The study group of the research consists of 17 classroom teachers with Syrian students in their classrooms working in Kilis in the 2019-2020 academic year. While determining the study group of the research, snowball sampling method was used. Data were collected through interview. While analyzing the data, the MAXQDA program was used. The findings obtained were analyzed thematically and the opinions of the teachers were gathered under certain themes.

According to the results of the study, it has been determined that the studies carried out by the teachers to increase the quality of teaching are in the form of 'using concrete materials, using active learning methods, using animations and videos, doing activities that increase the motivation of students and applying peer education. The problems faced by classroom teachers were determined as 'students do not know Turkish, classroom management is difficult, discipline problems, students are prone to violence, students are not exposed to Turkish and parents are indifferent. Guidance services used by classroom teachers for the problems experienced by their students were examined. It has been observed that students use 'school guidance service, orientation training, guidance services, parent interview and speech therapy' as solutions for the problems they experience. Classroom teachers' solution suggestions were examined. The solution proposals were determined as raising the awareness of the parents, trying to increase the use of Turkish, training the teachers on language teaching, and organizing activities such as theater, cinema and performances in Turkish.